

Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa kujawsko-pomorskiego w lutym 2019 r.

28.03.2019 r.
Nr 2/2019

- W lutym 2019 r. odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w porównaniu z analogicznym miesiącem roku poprzedniego o 3,8% (przed rokiem wzrost o 1,9%).
- Stopa bezrobocia rejestrowanego (9,1%) spadła w skali roku o 1,1 p. proc., a w stosunku do stycznia 2019 r. zmniejszyła się o 0,1 p. proc. Do urzędów pracy wpłynęło więcej ofert pracy w stosunku do lutego 2018 r. jednak mniej w porównaniu ze styczniem 2019 r.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw rośnie szybciej w ujęciu rocznym niż przed rokiem (wzrost o 9,2%, w lutym 2018 r. wzrost o 7,2%).
- Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w IV kwartale 2018 r. wzrosły w skali roku o 1,1% (wobec wzrostu o 2,6% w IV kwartale 2017 r.).
- W porównaniu z lutym 2018 r. wzrosły ceny większości artykułów żywnościowych. Znacznie wyższe były ceny detaliczne warzyw oraz pieczywa. Spadek cen dotyczył m.in. owoców, cukru i mięsa wołowego. W skali roku podrożały towary i usługi związane z utrzymaniem mieszkania oraz ceny paliw.
- W lutym br. w skupie ceny żywca wołowego i drobiowego były niższe zarówno w skali miesiąca, jak i roku, a wyższe – ceny zbóż i ziemniaków. Ceny żywca wieprzowego w skupie wzrosły w porównaniu ze styczniem 2019 r., ale obniżyły w stosunku do lutego ub. roku. Na targowiskach w skali miesiąca wzrosły ceny prosiąt przeznaczonych do dalszego chowu, ale obniżyły się w skali roku. Targowiskowe ceny pszenicy i ziemniaków były wyższe niż przed miesiącem i rokiem.
- Produkcja sprzedana przemysłu wzrosła w skali roku o 4,8% (wobec wzrostu o 9,5% w lutym ub. roku). Odnotowano także wzrost produkcji budowlano-montażowej w przedsiębiorstwach budowlanych o 2,5% (przed rokiem notowano wzrost o 41,2%).
- Liczba mieszkań oddanych do użytkowania była większa niż w lutym 2018 r. (o 43,0%). Wpłynął na to wzrost liczby mieszkań w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 79,9%) oraz w budownictwie indywidualnym (o 9,0%).
- W lutym 2019 r. w skali roku odnotowano wzrost sprzedaży detalicznej (o 7,7%), natomiast spadek sprzedaży hurtowej (o 1,8%).
- Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych za okres styczeń-grudzień 2018 r. były lepsze niż przed rokiem. Polepszyły się w większości podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe.
- Nakłady inwestycyjne poniesione przez przedsiębiorstwa w okresie styczeń-grudzień 2018 r. były niższe niż przed rokiem o 15,7%. Liczba rozpoczętych inwestycji zwiększyła się w skali roku o 11,9%, a wartość kosztorysowa wzrosła o 29,8%.

Spis treści

Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	8
Ceny	9
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	14
Budownictwo mieszkaniowe	15
Rynek wewnętrzny	18
Wyniki finansowe przedsiębiorstw	18
Nakłady inwestycyjne	20
Wybrane dane o województwie kujawsko-pomorskim	23

Uwagi ogólne

Prezentowane w komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej; szkół wyższych; samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej; instytucji kultury posiadających osobowość prawną oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2015 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

W przypadku gdy dynamika przekracza 1000% użyto określenia „wielokrotnie”.

Dane są prezentowane w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007.

Polska Klasyfikacja Działalności 2007 (PKD 2007)

Skrót	Pełna nazwa
Sekcje	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
Działy	
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
gospodarka odpadami; odzysk surowców	działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

Objaśnienia znaków umownych

Symbol	Opis
Kreska (–)	zjawisko nie wystąpiło.
Kropka (.)	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak (x)	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak (*)	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak (Δ)	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo kujawsko-pomorskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Bydgoszczy oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła.

Rynek pracy

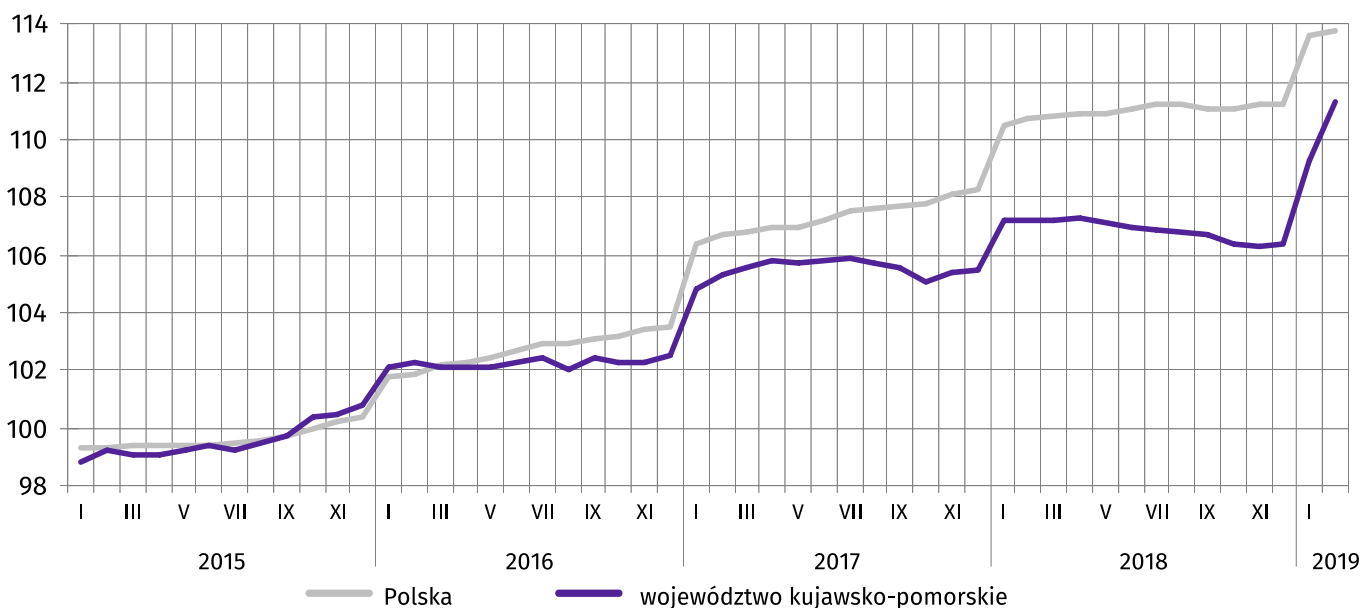
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie kujawsko-pomorskim w lutym 2019 r. ukształtowało się na poziomie 270,5 tys. osób, tj. o 3,8% wyższym niż przed rokiem (wobec wzrostu o 1,9% w lutym 2018 r.). Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 9,1% i była o 1,1 p. proc. niższa niż przed rokiem.

W lutym 2019 r. największy wzrost przeciętnego zatrudnienia w skali roku odnotowano w sekcji informacja i komunikacja (o 286,2%). Ponadto, wzrost większy niż przeciętny w województwie zanotowano w zakwaterowaniu i gastronomii (o 8,5%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 4,6%). Przeciętne zatrudnienie najbardziej zmniejszyło się w sekcji transport i gospodarka magazynowa (o 3,7%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	II 2019		I-II 2019	
	w tys.	II 2018=100	w tys.	I-II 2018=100
OGÓŁEM	270,5	103,8	269,9	103,6
w tym:				
Przemysł	139,8	102,5	139,5	102,4
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	130,3	102,6	130,0	102,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	6,9	101,6	6,9	101,7
Budownictwo	19,8	103,4	19,8	102,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	55,5	104,6	55,4	104,7
Transport i gospodarka magazynowa	16,9	96,3	16,8	95,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3,9	108,5	3,9	107,1
Informacja i komunikacja	6,5	386,2	6,5	382,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4,4	103,6	4,4	103,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	11,8	96,9	11,8	96,9

Wykres 1. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętna miesięczna 2015=100)

W odniesieniu do stycznia 2019 r. przeciętne zatrudnienie zwiększyło się o 1,8%, w tym najbardziej w sekcji informacja i komunikacja (o 250,5%).

W okresie styczeń-luty 2019 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 269,9 tys. i było o 3,6% wyższe niż w analogicznym okresie 2018 r. (przed rokiem wyższe o 2,2%).

Na tle pozostałych województw w lutym 2019 r. województwo kujawsko-pomorskie pod względem przeciętnej liczby zatrudnionych osób zajęło 8 lokatę w kraju.

W końcu lutego 2019 r. **liczba bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy województwa kujawsko-pomorskiego wyniosła 75,8 tys. osób i była o 8,5 tys. osób mniejsza niż w lutym 2018 r. (o 10,1%) i o 1,0 tys. osób mniejsza (o 1,2%) niż w styczniu 2019 r. Kobiety stanowiły 59,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 58,9%).

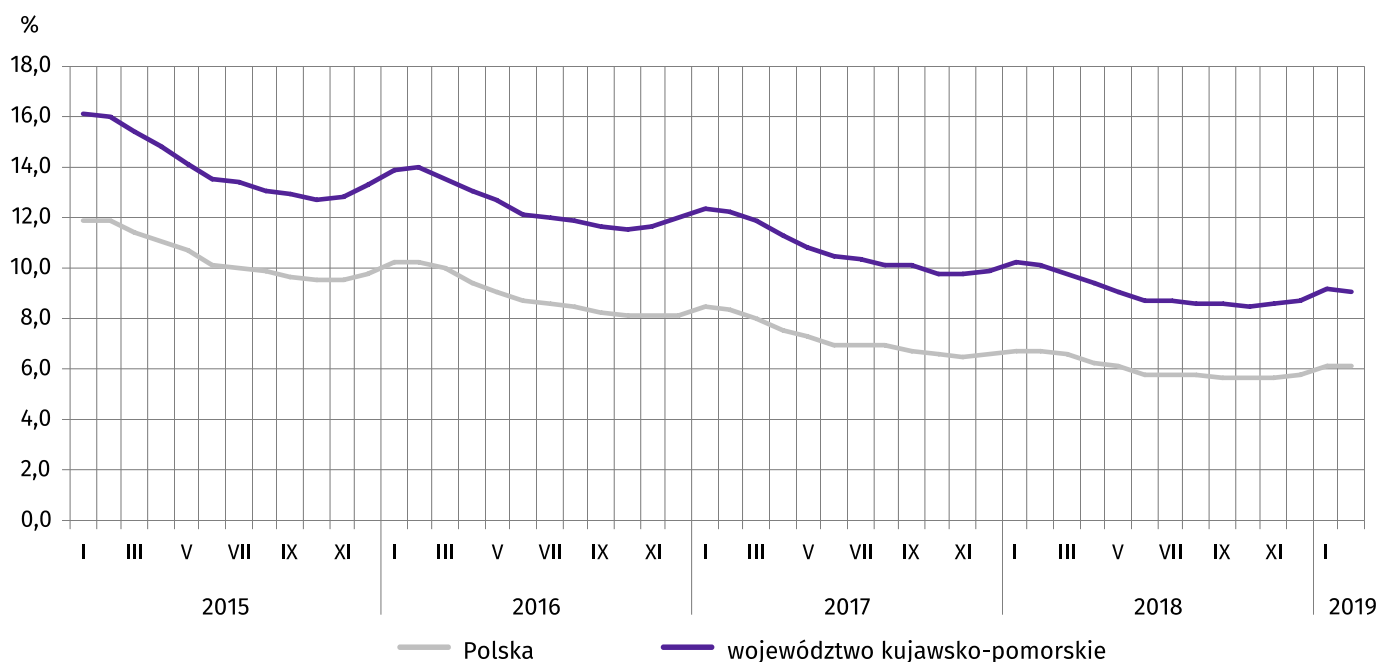
Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	II 2018	2019	
		I	II
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	84,3	76,7	75,8
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	8,9	11,6	8,5
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	9,7	7,6	9,4
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	10,2	9,2	9,1

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie kujawsko-pomorskim w końcu lutego 2019 r. ukształtowała się na poziomie 9,1% (w kraju była niższa o 3,0 p. proc.). W stosunku do lutego 2018 r. była niższa o 1,1 p. proc., a w porównaniu ze styczniem 2019 r. była niższa o 0,1 p. proc. Kujawsko-Pomorskie nadal znajdowało się wśród województw o najwyższej stopie bezrobocia, zaraz po warmińsko-mazurskim (10,8%). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwie wielkopolskim (3,3%).

Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego

Stan w końcu miesiąca

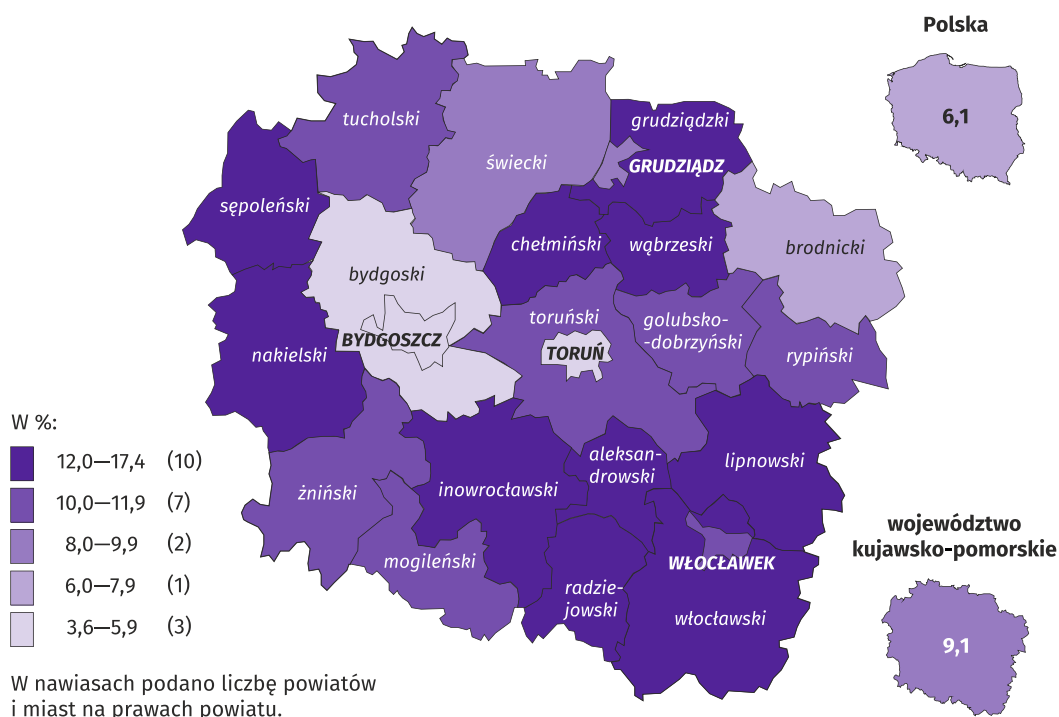

W województwie kujawsko-pomorskim do powiatów i miast na prawach powiatu o najwyższej stopie bezrobocia w lutym 2019 r. nadal należały powiaty: radziejowski (17,4%, wobec 18,1% w lutym 2018 r.), lipnowski (17,2%, wobec 18,7%), oraz włocławski (16,3%, wobec 18,5%), a o najniższej miasta Bydgoszcz (3,6%, wobec 4,0%) oraz Toruń (4,8%, wobec 5,3% przed rokiem). W skali roku stopa bezrobocia zmniejszyła się we wszystkich powiatach i miastach na prawach powiatu, a w największym stopniu w powiatach włocławskim (o 2,2 p. proc.) oraz tucholskim (o 2,0 p. proc.).

W lutym 2019 r. w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowano** 8,5 tys. osób bezrobotnych, tj. o 5,1% mniej niż przed rokiem i o 27,1% mniej niż w styczniu 2019 r. Zmniejszył się także udział bezrobotnych rejestrujących się po raz kolejny (o 1,4 p. proc., tj. do 85,7%) w nowo zarejestrowanych ogółem w stosunku do lutego 2018 r., udział bezrobotnych dotychczas niepracujących (o 0,8 p. proc., tj. do 9,8%) oraz udział absolwentów (o 0,6 p. proc., tj. do 8,5%). Zwiększył się z kolei odsetek zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (o 1,1 p. proc., tj. do 3,7%). Stopa napływu bezrobotnych¹ do urzędów pracy wyniosła 1,0%.

Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2019 r.

Stan w końcu lutego

W tym samym czasie z ewidencji **wyrejestrowano** 9,4 tys. osób bezrobotnych, tj. mniej o 3,1% niż w lutym 2018 r., natomiast o 24,7% więcej niż w styczniu 2019 r. Z tytułu podjęcia pracy (głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 4,5 tys. osób (przed rokiem 4,8 tys.). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmniejszył się o 1,3 p. proc. w ujęciu rocznym (do 47,5%). Zmniejszył się także udział osób bezrobotnych wyrejestrowanych w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 1,0 p. proc., tj. do 15,2%) oraz udział bezrobotnych, którzy nabyli prawa emerytalne lub rentowe (o 0,1 p. proc., tj. do 0,4%). Zwiększył się natomiast odsetek osób które utraciły status bezrobotnego w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 3,6 p. proc., tj. do 14,0%). Stopa odpływu bezrobotnych² z urzędów pracy wyniosła 12,3%.

W końcu lutego 2019 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 62,9 tys. bezrobotnych. Ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem zmniejszył się w stosunku rocznym o 1,0 p. proc. (do 83,0%).

W województwie kujawsko-pomorskim bezrobotni będący **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu lutego 2019 r. stanowili 85,5 % ogółu bezrobotnych (przed rokiem 86,1%). Do bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne³, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem zmniejszył się w skali roku o 2,7 p. proc. Zmniejszył się także odsetek bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,4 p. proc.). Zwiększył się natomiast udział osób bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia (o 1,2 p. proc.), udział osób bezrobotnych do 30 roku życia (o 0,7 p. proc.) oraz udział bezrobotnych do 25 roku życia (o 0,1 p. proc.).

¹ Stosunek liczby bezrobotnych nowo zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

² Stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w miesiącu sprawozdawczym do liczby bezrobotnych na koniec poprzedniego miesiąca.

³ Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

Wybrane kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	II 2018	2019	
		I	II
	w procentach ogółem		
Do 30 roku życia	26,0	26,9	26,7
w tym do 25 roku życia	12,5	12,8	12,6
Długotrwale bezrobotne	58,3	55,8	55,6
Powyżej 50 roku życia	25,3	24,9	24,9
Posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	22,1	23,2	23,3

Wśród bezrobotnych nie zaliczających się do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zwiększył się udział kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych (o 1,0 p. proc.) oraz osób bez kwalifikacji zawodowych (o 0,5 p. proc.). Zmniejszył się natomiast udział osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (o 0,2 p. proc.).

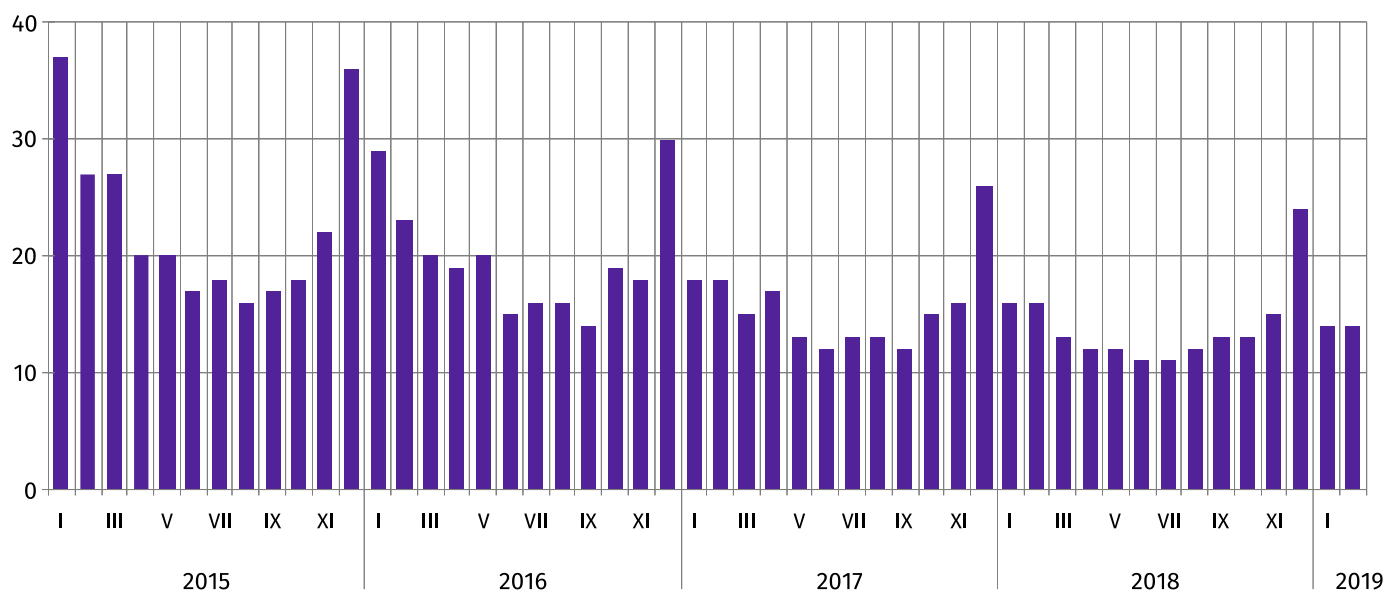
Wybrane kategorie bezrobotnych:

WYSZCZEGÓLNIENIE	II 2018	2019	
		I	II
	w procentach ogółem		
Bez kwalifikacji zawodowych	36,4	36,6	36,9
Bez doświadczenia zawodowego	19,1	19,0	18,9
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	20,8	21,8	21,8

W lutym 2019 r. do urzędów pracy zgłoszono 7,5 tys. **ofert pracy**, tzn. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Było to o 0,3 tys. ofert więcej w porównaniu z lutym 2018 r., ale o 0,5 tys. mniej niż w styczniu 2019 r.

Wykres 3. Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy

Stan w końcu miesiąca

W końcu lutego 2019 r. podobnie jak przed miesiącem na 1 ofertę pracy przypadało 14 bezrobotnych (przed rokiem 16 osób bezrobotnych).

Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu lutego 2019 r., 5 zakładów pracy zapowiedziało w najbliższym czasie **zwolnienie** 219 pracowników (przed rokiem odpowiednio 5 zakładów i 89 pracowników).

Wynagrodzenia

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w lutym 2019 r. w województwie kujawsko-pomorskim ukształtowało się na poziomie 4239,44 zł (w kraju 4949,42 zł) i było o 9,2% wyższe niż w lutym 2018 r. (przed rokiem wzrost o 7,2%).

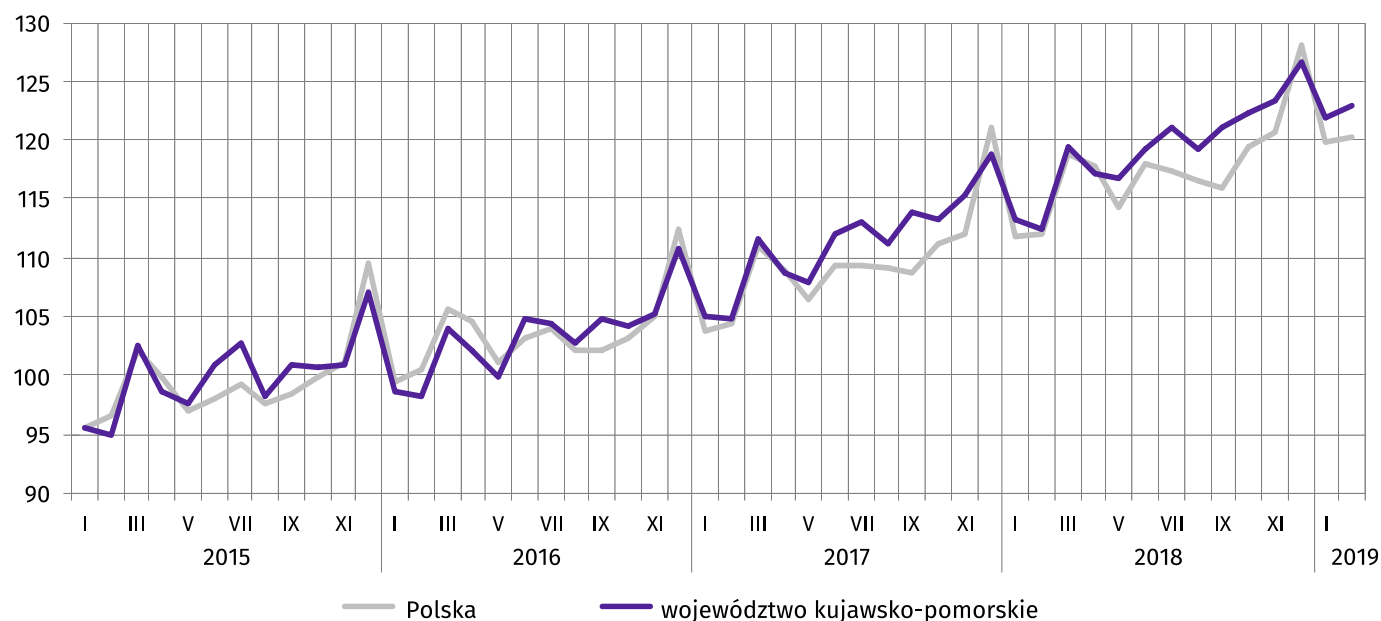
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	II 2019		I-II 2019	
	w zł	II 2018=100	w zł	I-II 2018=100
OGÓŁEM	4239,44	109,2	4263,46	109,5
w tym:				
Przemysł	4327,17	108,3	4337,55	108,4
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	4327,32	108,5	4340,11	108,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4071,27	106,7	4071,59	105,9
Budownictwo	4118,66	104,4	4154,14	106,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	4126,55	106,9	4164,64	107,5
Transport i gospodarka magazynowa	3583,93	106,6	3639,86	106,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3513,24	112,4	3487,69	111,3
Informacja i komunikacja	7379,94	131,7	7394,78	133,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4154,79	102,9	4220,25	103,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3108,09	110,8	3114,75	108,7

W porównaniu z lutym 2018 r. wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano w większości sekcji PKD. Więcej niż przeciętnie w województwie wzrosły wynagrodzenia w informacji i komunikacji (o 31,7%), w zakwaterowaniu i gastronomii (o 12,4%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 10,8%).

W odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego w lutym 2019 r. najwyższe wynagrodzenie zanotowano w sekcji informacja i komunikacja (o 74,1% wyższe). Najniższe wynagrodzenie wystąpiło w administrowaniu i działalności wspierającej (o 26,7% niższe od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie).

Wykres 4. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętna miesięczna 2015=100)

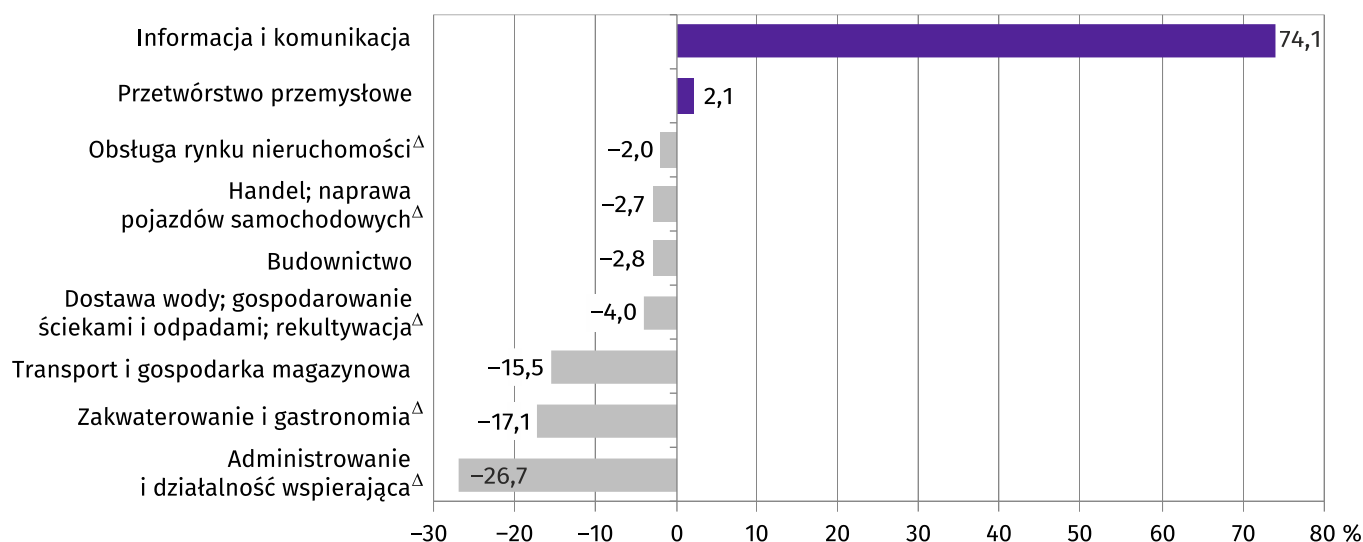

W odniesieniu do stycznia br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w lutym 2019 r. ukształtowało się na poziomie o 0,8% wyższym. Największy wzrost wystąpił w sekcji informacja i komunikacja (o 17,2%).

W okresie styczeń-luty 2019 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 4263,46 zł i było o 9,5% wyższe niż w roku poprzednim. Najwyższy wzrost zanotowano w sekcji informacja i komunikacja (o 33,4%).

Województwo kujawsko-pomorskie pod względem wysokości przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w lutym 2019 r. uplasowało się na 11 miejscu w kraju.

Wykres 5. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od średniego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie w lutym 2019 r.

Ceny

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie kujawsko-pomorskim w IV kwartale 2018 r. wzrosły w skali roku o 1,1% (wobec wzrostu o 2,6 % w IV kwartale 2017 r.). Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie był o 0,3 p. proc. niższy niż przeciętnie w kraju.

W odniesieniu do IV kwartału 2017 r. wzrost cen w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano m.in. w grupach: transport – o 5,4% (wobec spadku w analogicznym okresie roku poprzedniego o 0,4%), edukacja – o 2,4% (wobec wzrostu o 2,2%), zdrowie – o 2,3% (wobec wzrostu o 1,4% w analogicznym okresie ub. roku), żywność i napoje bezalkoholowe – o 1,8% (wobec wzrostu o 6,3% w analogicznym okresie ub. roku) oraz mieszkanie – o 1,2% (wobec wzrostu o 2,5%). Spadek cen odnotowano w grupie odzież i obuwie – o 3,5% (w IV kwartale 2017 r. spadek o 4,0%).

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie kujawsko-pomorskim kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017		2018	
	III kw.	IV kw.	III kw.	IV kw.
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100			
OGÓŁEM	101,9	102,6	102,0	101,1
Żywność i napoje bezalkoholowe	104,6	106,3	103,0	101,8
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,0	101,6	101,4	101,2
Odzież i obuwie	95,0	96,0	95,8	96,5
Mieszkanie	101,7	102,5	101,9	101,2
Zdrowie	100,8	101,4	101,8	102,3
Transport	99,8	99,6	107,7	105,4
Rekreacja i kultura	101,6	101,5	102,4	101,5
Edukacja	101,3	102,2	101,5	102,4

Ceny detaliczne badanych artykułów żywnościowych w lutym 2019 r. w województwie kujawsko-pomorskim w większości były wyższe niż w lutym 2018 r.

W grupie artykułów „pieczywo i produkty zbożowe” wzrosły w skali roku ceny następujących towarów: chleba mieszanego pszenno-żytniego (o 12,4%), bułki pszennej (o 11,9%), ryżu białego (o 7,0%) i mąki pszennej (o 5,3%). Spadły ceny kaszy jęczmiennej (o 3,0%).

Więcej niż w lutym zeszłego roku konsumenci płacili za mięso wieprzowe bez kości – schab środkowy (o 7,4%) oraz kurczęta patroszone (o 2,1%). Natomiast mniej niż w lutym 2018 r. płacono za mięso wołowe bez kości – z udźca (o 2,9%) i z kością – rostbef (o 0,4%).

Wśród badanych wędlin więcej należało zapłacić za szynkę wieprzową gotowaną (o 6,1%) oraz kiełbasy suszoną i wędzoną (odpowiednio o 3,6% i 0,4%).

Wyższe niż przed rokiem były ceny filetów mrożonych z morszczuka (wzrost cen o 9,3%), natomiast spadła cena karpia świeżego niepatroszonego (o 2,5%).

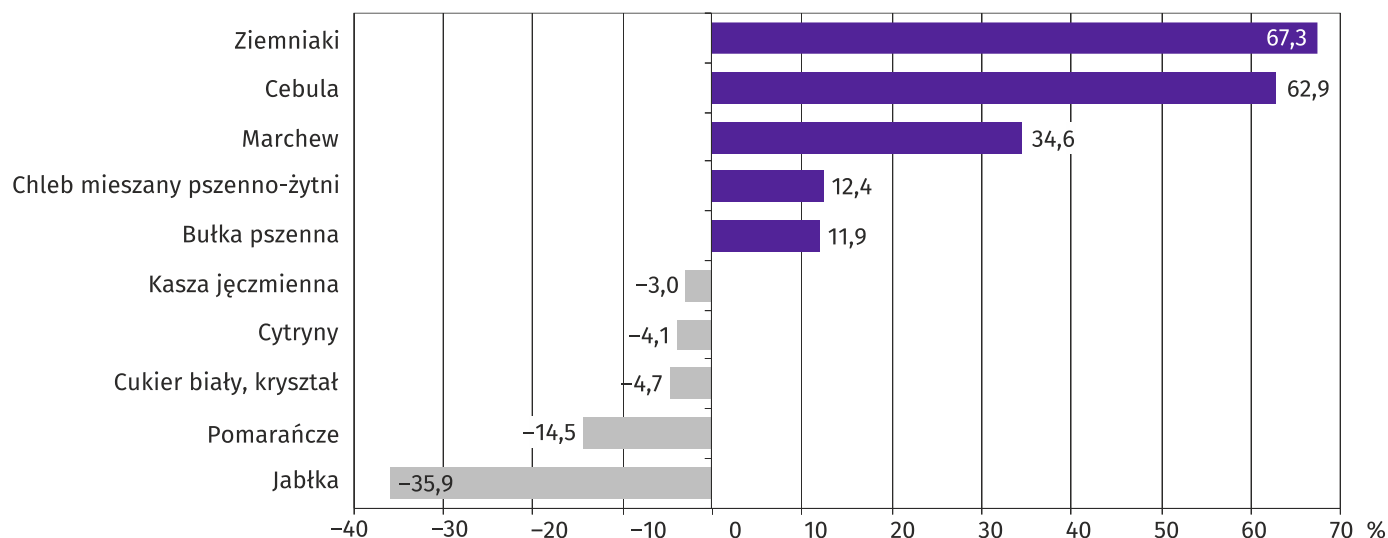
W grupie „mleko i sery” wzrost cen dotyczył: śmietany o zawartości tłuszczu 18% (o 2,6%), mleka krowiego o zawartości tłuszczu: 2–2,5% (o 1,6%) i sera dojrzewającego (o 0,4%). Spadek cen w tej grupie towarów odnotowano w przypadku sera twarogowego półtłustego (o 1,3%) i mleka krowiego o zawartości tłuszczu 3,2–3,5% o przedłużonym okresie trwałości (o 0,7%).

W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” wzrosła cena masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82-83% (o 5,0%), natomiast odnotowano spadek ceny oleju rzepakowego produkcji krajowej (o 1,7%). Nie uległa zmianie cena margaryny.

W grupie „owoce i warzywa” zauważalny był wzrost w skali roku: cen ziemniaków (o 67,3%), cebuli (o 62,9%) i marchwi (o 34,6%). Ceny jabłek, pomarańczy i cytryn były niższe niż przed rokiem (odpowiednio: o 35,9%, o 14,5% i o 4,1%).

Wśród pozostałych artykułów żywnościowych w porównaniu z lutym 2018 r. wzrosły ceny: kawy naturalnej mielonej (o 10,6%), czekolady mlecznej (o 6,4%), soku jabłkowego (o 5,3%), oraz piwa jasnego (o 1,7%). Spadek zanotowano dla ceny cukru białego, kryształ (o 4,7%).

Wykres 6. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych w lutym 2019 r.
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W grupie towarów i usług związanych z utrzymaniem mieszkania w lutym 2019 r. w województwie kujawsko-pomorskim ponownie zanotowano wzrost cen. Wzrosły opłaty za: wywóz śmieci niesegregowanych i segregowanych w budynkach wielorodzinnych (odpowiednio o 23,2% i o 18,7%), centralne ogrzewanie (o 4,9%), pobranie zimnej wody z miejskiej sieci wodociągowej (o 1,5%) i podgrzanie wody dla gospodarstwa domowego (o 0,5%). Zmalała cena węgla kamiennego o 0,8%.

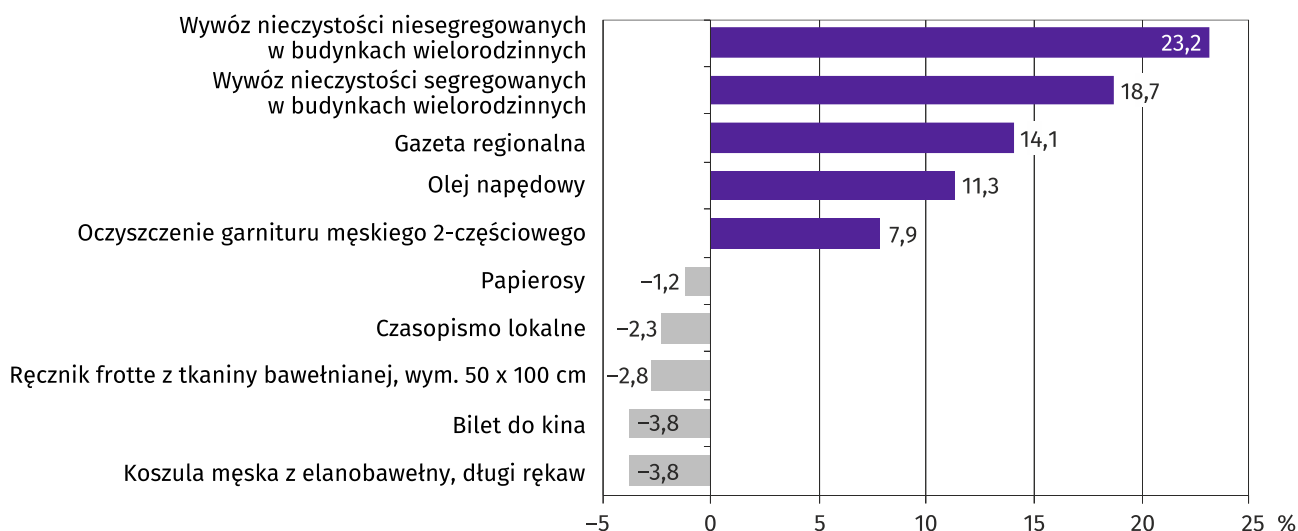
W grupie towarów i usług związanych z transportem więcej niż przed rokiem płacono za olej napędowy (wzrost cen o 11,3%), benzynę silnikową bezołowiową, 95-oktanową (o 5,1%) oraz za przejazd taksówką osobową, taryfą dzienną (o 4,2%). Wzrost cen paliwa nie wpłynął na cenę biletu normalnego, jednorazowego na przejazd autobusem miejskim.

W grupie „odzież i obuwie” w porównaniu z lutym 2018 r., więcej należało zapłacić za półbuty skórzane męskie oraz damskie na podeszwie nieskórzanej (odpowiednio o 2,4% i o 0,2%). Podrożały również rajstopy damskie gładkie, 15 den (o 2,0%). W lutym 2019 r. spadła cena koszuli męskiej z elanobawełny z długim rękawem (o 3,8%).

Wśród pozostałych badanych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych w lutym 2019 r. najbardziej w skali roku wzrosły ceny gazety regionalnej (o 14,1%), oczyszczenia chemicznego lub ekologicznego garnituru męskiego 2-częściowego (o 7,9%), baterii zlewozmywakowej (o 7,6%), miksera elektrycznego (o 4,4%), kuchni mikrofalowej wolnostojącej (o 4,3%), talerza głębokiego porcelanowego (o 4,1%) i proszku do prania (o 3,5%). Wyższe były ceny za wizytę u lekarza specjalisty (wzrost o 2,7%) oraz za strzyżenie włosów męskich (o 1,7%).

W lutym 2019 r. spadek cen dotyczył biletu do kina o 3,8%, ręcznika frotte z tkaniny bawełnianej (o 2,8%), czasopisma lokalnego (o 2,3%) i papierosów (o 1,2%).

Wykres 7. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych w lutym 2019 r.
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Rolnictwo

W województwie kujawsko-pomorskim w lutym 2019 r. na rynku produktów rolnych w porównaniu z poprzednim miesiącem w skupie wzrosły ceny zbóż, ziemniaków i żywca wieprzowego, a spadły ceny żywca wołowego i drobiowego oraz mleka. Na targowiskach odnotowano wzrost cen pszenicy i ziemniaków, a także prosiąt na chów. W skali roku wzrosły ceny skupu zbóż, ziemniaków oraz mleka, natomiast spadły ceny skupu żywca rzeźnego. Na targowiskach w skali roku wzrosły ceny pszenicy i ziemniaków, spadły natomiast ceny prosiąt na chów.

Na początku 2019 r. występowały okresowe spadki temperatury poniżej -10°C , ale były na tyle krótkotrwałe, że nie poczyniły większych strat na plantacjach ozimych. Warunki pogodowe w lutym również nie powodowały strat w uprawach, a temperatura była nieco wyższa niż średnio w wieloletciu. W lutym br. średnia temperatura powietrza na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego wyniosła $2,9^{\circ}\text{C}$ i była wyższa od średniej z lat 1971–2000 o $3,7^{\circ}\text{C}$, przy czym maksymalna temperatura wyniosła $12,4^{\circ}\text{C}$, a minimalna $-8,2^{\circ}\text{C}$. Suma opadów atmosferycznych wyniosła 44,3 mm, co stanowiło 195% normy z wielolecia⁴. W lutym br. odnotowano 9 dni z opadami.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

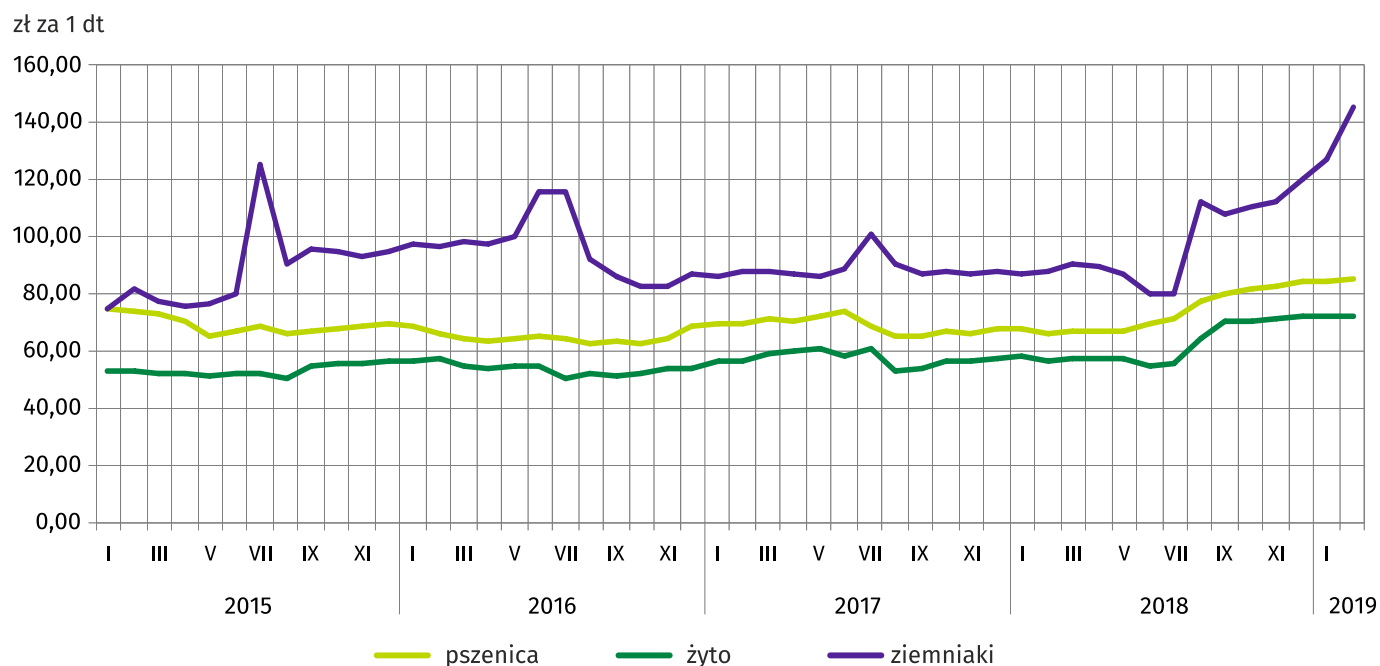
WYSZCZEGÓLNIENIE	VII 2018-II 2019		II 2019		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w tys. t	II 2018=100	I 2019=100
Ziarno zbóż podstawowych ^{bc}	610,0	76,2	52,5	102,9	121,4
w tym:					
pszenica	483,2	75,8	44,3	109,5	129,3
żyto	55,0	78,6	2,8	80,0	91,3

^a W okresie styczeń-luty bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto. ^c Łącznie z mieszkankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

⁴ Przeciętne wartości temperatur i opadów podano na podstawie danych stacji hydrologiczno-meteorologicznej Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanej w Toruniu.

W okresie od lipca 2018 r. do lutego br. **skup zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) był mniejszy o 23,8% niż w analogicznym okresie ub. roku, przy czym skup pszenicy był mniejszy o 24,2%, a żyta o 21,4%. W lutym br. dostawy zbóż do skupu (52,5 tys. t) były większe niż przed miesiącem o 21,4%; skup pszenicy w tym okresie był większy o 29,3%, natomiast żyta mniejszy o 8,7%. W porównaniu z lutym ub. roku odnotowano wzrost podaży pszenicy o 9,5% i spadek podaży żyta o 20,0%.

Wykres 6. Przeciętne ceny skupu zbóż i targowiskowe ceny ziemniaków

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	I-II 2019		II 2019		
	w tys. t	I-II 2018=100	w tys. t	II 2018=100	I 2019=100
Żywiec rzeźny ^b	51,2	108,1	24,9	109,1	94,7
w tym:					
wołowy (bez cieląt)	5,4	110,3	2,4	100,6	80,8
wieprzowy	22,0	108,7	9,7	99,5	79,1
drobiowy	23,8	107,1	12,8	119,6	115,7
Mleko ^c	135,4	101,9	66,1	104,5	95,4

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. c W milionach litrów.

W lutym br. producenci z województwa kujawsko-pomorskiego dostarczyli do skupu 24,9 tys.t żywca rzeźnego, tj. mniej o 5,3% niż przed miesiącem, ale o 9,1% więcej niż przed rokiem. Skup żywca wołowego obniżył się w odniesieniu do poprzedniego miesiąca o 19,2%, natomiast wzrósł w skali roku o 0,6%. Podaż trzody chlewnej zmniejszyła się w skali miesiąca o 20,9%, w skali roku spadła o 0,5%. Podaż drobiu wzrosła w odniesieniu do obu omawianych okresów – w skali miesiąca o 15,7%, w skali roku o 19,6%.

W lutym br. średnie ceny za dostarczone do skupu pszenicę i żyto były wyższe niż przed miesiącem odpowiednio o 0,4% i 0,7%. W obrocie targowiskowym odnotowano miesięczny wzrost cen pszenicy o 0,5%.

W skali roku średnie ceny pszenicy w skupie wzrosły o 28,4%, a na targowiskach wzrosły o 20,0%. Ceny żyta w skupie w porównaniu z lutym ub. roku były wyższe o 27,3%.

Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	II 2019			I-II 2019		II 2019			I-II 2019	
	zł	II 2018=100	I 2019=100	zł	I-II 2018=100	zł	II 2018=100	I 2019=100	zł	I-II 2018=100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:										
pszenica	84,75	128,4	100,4	84,59	126,9	93,65	120,0	100,5	93,43	120,2
żyto	72,41	127,3	100,7	72,16	125,5	–	X	X	71,00	114,8
Ziemniaki ^b za 1 dt	116,00	245,6	135,2	99,95	258,3	145,31	165,9	114,8	135,96	155,8
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło (bez cieląt)	6,44	93,9	94,9	6,63	97,7	.	x	x	x	x
trzoda chlewna	4,06	90,8	102,7	4,00	92,3	.	x	x	x	x
drób	3,51	99,0	97,5	3,55	102,3	.	x	x	x	x
Prosię na chów za 1 szt.	.	x	x	.	x	146,25	85,7	120,2	133,96	75,6
Mleko za 1 hl	132,74	102,7	98,8	133,60	100,9	.	x	x	x	x

a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach – jadalne.

Przeciętne ceny skupu ziemniaków w lutym 2019 r. (116,00 zł/dt) były wyższe o 35,2% od notowanych w poprzednim miesiącu, a w skali roku wyższe o 145,6%. Ceny 1 dt ziemniaków na targowiskach wyniosły 145,31 zł i wzrosły w skali miesiąca o 14,8%, natomiast w skali roku wzrosły o 65,9%.

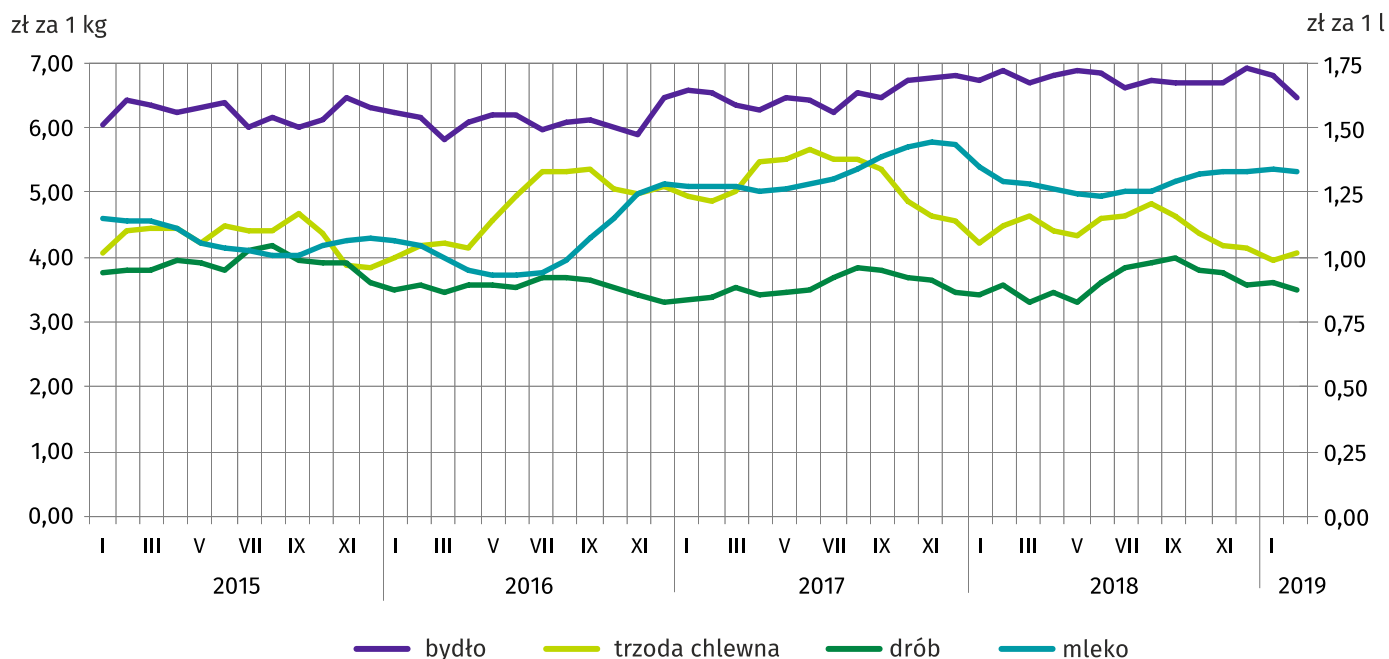
W lutym 2019 r. przeciętne ceny skupu bydła rzeźnego (6,44 zł/kg) obniżyły się zarówno w odniesieniu do stycznia 2019 r. o 5,1%, jak i w porównaniu z lutym ub. roku o 6,1%.

W lutym br. odnotowano w porównaniu ze styczniem 2019 r. wzrost cen żywca wieprzowego w skupie. Za 1 kg tego surowca płacono 4,06 zł, tj. o 2,7% więcej. W ujęciu rocznym przeciętne ceny żywca wieprzowego w skupie były niższe o 9,2%. Średnie ceny za prosię przeznaczone do dalszego chowu wzrosły w skali miesiąca o 20,2% (do 146,25 zł/szt.), a w ujęciu rocznym obniżyły się o 14,3%.

W lutym br. obserwowano spadek cen skupu **żywca drobiowego** zarówno w porównaniu ze styczniem 2019 r. (o 2,5%), jak i z lutym ub. roku (o 1,0%) do poziomu 3,51 zł/kg.

W lutym br. dostawy mleka do skupu były mniejsze w ujęciu miesięcznym – o 4,6%, a w ujęciu rocznym większe o 4,5%. Za 100 l mleka płacono średnio 132,74 zł, tj. o 1,2% mniej w stosunku do stycznia 2019 r. i o 2,7% więcej w porównaniu z lutym ub. roku.

Wykres 9. Przeciętne ceny skupu żywca i mleka

Przemysł i budownictwo

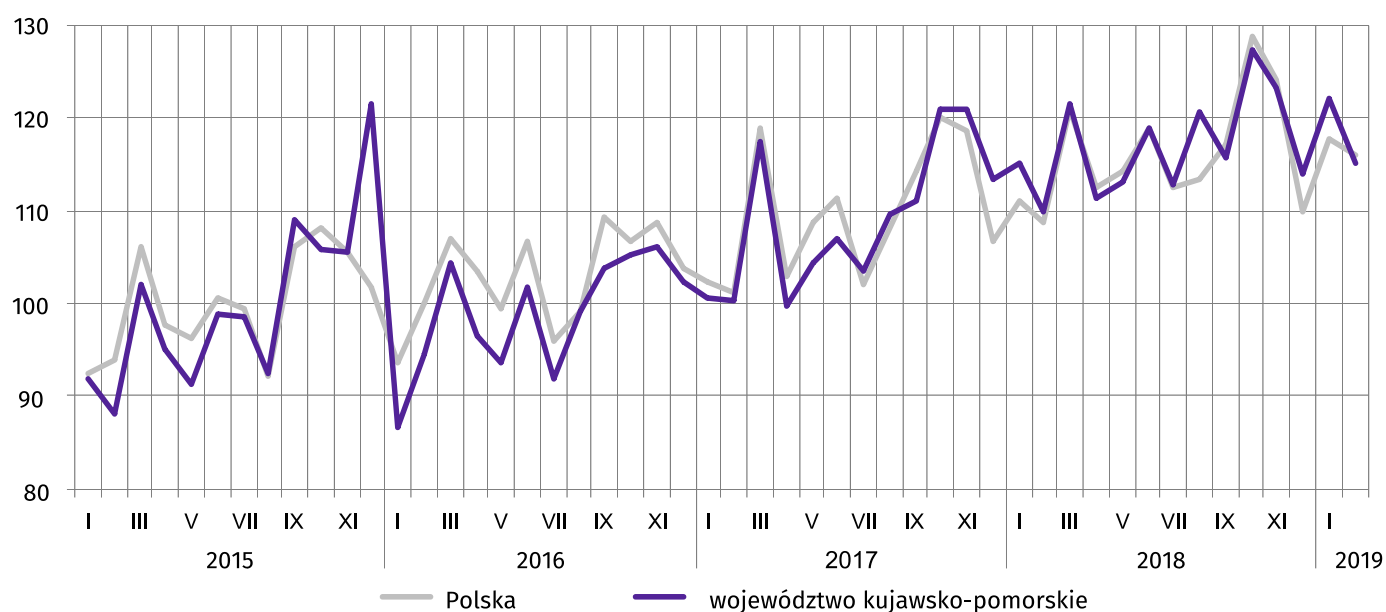
Produkcja sprzedana przemysłu w województwie kujawsko-pomorskim w lutym 2019 r. osiągnęła wartość 5202,0 mln zł (w cenach bieżących) i była (w cenach stałych) wyższa niż przed rokiem o 4,8%, a w porównaniu z poprzednim miesiącem niższa o 5,9%.

W największej sekcji przemysłu tj. w przetwórstwie przemysłowym, stanowiącym 95,2% udziału, odnotowano wzrost produkcji sprzedanej w porównaniu z lutym 2018 r. o 5,0%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	II 2019	I-II 2019	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w odsetkach	
OGÓŁEM	104,8	106,4	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	105,0	106,6	95,2
w tym:			
produkcja artykułów spożywczych	109,8	107,5	24,9
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	103,1	106,2	1,5
produkcja papieru i wyrobów z papieru	102,9	102,7	14,3
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	108,7	115,1	1,0
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	93,6	103,9	11,0
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	104,8	106,6	9,9
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	115,6	124,6	1,5
produkcja wyrobów z metali ^Δ	113,3	111,2	9,7
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	92,7	95,2	3,0
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	102,4	102,3	2,8
produkcja mebli	102,8	101,8	4,3
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	112,7	110,6	2,5

Wykres 11. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu
(przeciętna miesięczna 2015=100; ceny stałe)

Wyższy niż w lutym 2018 r. poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 22 (spośród 30 występujących w województwie) działach przemysłu. Podwyższenie lutowej sprzedaży w odniesieniu do analogicznego okresu 2018 r. odnotowano m.in. w produkcji: wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 15,6%), wyrobów z metali (o 13,3%), artykułów spożywczych (o 9,8%) oraz w poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 8,7%). Spadek wystąpił natomiast m.in. w produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 7,3%) oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 6,4%).

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w lutym 2019 r. wyniosła (w cenach bieżących) 37,2 tys. zł i była wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem o 2,2% przy wzroście przeciętnego zatrudnienia (o 2,5%) oraz wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto (o 8,3%).

W okresie od stycznia do lutego 2019 r. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła (w cenach bieżących) 10773,9 mln zł i była (w cenach stałych) o 6,4% wyższa niż w analogicznym okresie 2018 r. Największy wpływ na wzrost produkcji w tym okresie (według działów klasyfikacji PKD 2007) miały przedsiębiorstwa zajmujące się m. in. produkcją: wyrobów z metali (o 11,2%), artykułów spożywczych (o 7,5%) oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 6,6%). Spadek natomiast wystąpił m. in. w produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 4,8%).

Na tle pozostałych województw, Kujawsko-Pomorskie zajęło w lutym 2019 r. 8 pozycję pod względem udziału w przychodach ze sprzedaży produkcji przemysłowej kraju.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) w lutym 2019 r. wyniosła 407,5 mln zł. Była wyższa o 12,0% niż w lutym 2018 r. i o 11,5% wyższa niż w styczniu 2019 r. (przed rokiem odpowiednio wzrost o 42,3% i spadek o 3,9%).

W omawianym miesiącu wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego ukształtowała się na poziomie 20,6 tys. zł i była o 8,3% wyższa niż przed rokiem. Wzrost wydajności odnotowano przy wzroście przeciętnego zatrudnienia w budownictwie o 3,4% i przy wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 4,4%.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) w lutym 2019 r. ukształtowała się na poziomie 214,0 mln zł (52,5% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa) i była wyższa o 2,5% od uzyskanej w lutym 2018 r. (wówczas wyższa o 41,2%). Wzrost produkcji budowlano-montażowej w skali roku odnotowano wśród przedsiębiorstw, których głównym rodzajem działalności jest budowa budynków (o 13,5%), a także w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 3,6%). Spadek natomiast odnotowano wśród podmiotów wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 8,9%).

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	II 2019	I-II 2019	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w odsetkach	
OGÓŁEM	102,5	95,1	100,0
Budowa budynków ^A	113,5	94,1	36,0
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A	103,6	114,6	32,0
Roboty budowlane specjalistyczne	91,1	82,1	32,0

W porównaniu ze styczniem 2019 r. produkcja budowlano-montażowa województwa kujawsko-pomorskiego zmniejszyła się o 8,7%. Spadek dotyczył podmiotów specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 28,7%), natomiast wzrost dotyczył przedsiębiorstw których głównym rodzajem działalności jest budowa budynków (o 3,1%) oraz podmiotów wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 0,7%).

Udział produkcji budowlano-montażowej w lutym 2019 r. w produkcji krajowej wyniósł 3,8%, co plasuje województwo na 8 miejscu w kraju.

Budownictwo mieszkaniowe

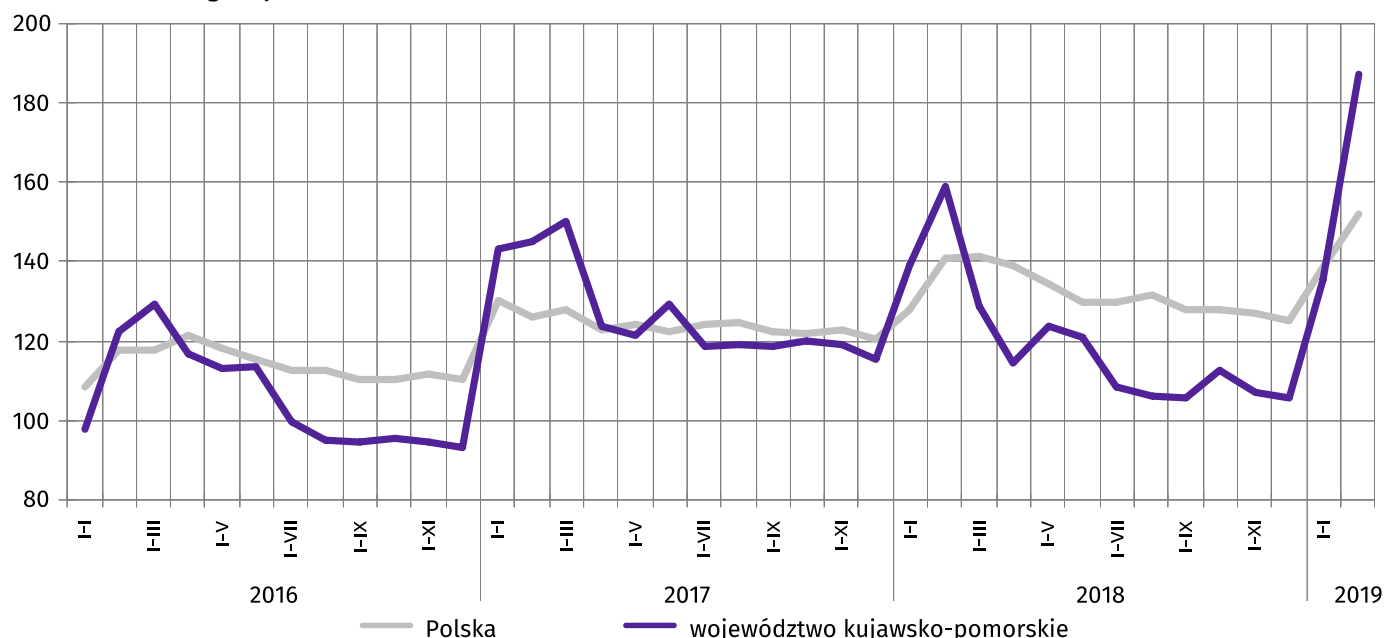
W lutym 2019 r. w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku w województwie kujawsko-pomorskim zwiększyła się liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto (wzrost o 52,5%) oraz liczba mieszkań oddanych do użytkowania (wzrost o 43,0%). Zmniejszyła się natomiast liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (spadek o 8,1%).

Według wstępnych danych⁵ w badanym miesiącu **przekazano do użytkowania** 815 lokali, czyli o 43,0% mieszkań więcej niż przed rokiem. Spowodowane to było wzrostem liczby mieszkań w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 79,9%) oraz w budownictwie indywidualnym (o 9,0%). Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w budownictwie indywidualnym – 352 lokale (43,2% ogólnej liczby oddanych mieszkań). Ponadto oddano do użytkowania 340 lokali w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (41,7%) oraz 123 mieszkania spółdzielcze (15,1%). W badanym miesiącu nie oddano do użytkowania mieszkań: komunalnych, społecznych czynszowych i zakładowych.

Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie kujawsko-pomorskim w lutym 2019 r. stanowiły 5,1% efektów krajowych.

Wykres 12. Dynamika mieszkań oddanych do użytkowania
(analogiczny okres 2015=100)

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń-luty 2019 r. kształtowała się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-II 2018=100	
OGÓŁEM	1507	100,0	117,6	89,6
Indywidualne ^a	714	47,3	105,0	129,4
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	639	42,4	117,7	53,8
Spółeczne czynszowe	24	1,6	x	50,0
Komunalne	7	0,5	12,1	39,1
Spółdzielcze	123	8,2	x	55,7

^a Realizowane na użytek własny inwestora. ^b Łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku.

W okresie styczeń-luty 2019 r. oddano do użytkowania 1507 mieszkań, tj. o 17,6% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrost liczby mieszkań odnotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 17,7%) oraz indywidualnym (o 5,0%), natomiast spadek w budownictwie komunalnym (o 87,9%).

Pod względem liczby oddanych mieszkań Kujawsko-Pomorskie zajęło 9 pozycję wśród wszystkich województw.

W okresie styczeń-luty 2019 r. **przeciętna powierzchnia** mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 89,6 m² i była mniejsza o 5,8 m² niż w analogicznym okresie ub. roku. Największe mieszkania wybudowali inwestorzy w budownictwie indywidualnym (129,4m²), w którym odnotowano spadek przeciętnej powierzchni zrealizowanego mieszkania o 2,3 m².

Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w miastach na prawie powiatu: w Toruniu (247) i w Bydgoszczy (243) oraz w powiatach bydgoskim (158) i toruńskim (149), najmniej natomiast w powiecie wąbrzeskim (7) oraz w Grudziądzu (9).

⁵ Dane meldunkowe mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

W okresie styczeń-luty 2019 r. mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiecie świeckim (152,1 m²). W dalszej kolejności w Grudziądzu (137,4 m²) oraz w powiatach radziejowskim (136,8 m²), grudziądzkim (136,4 m²) i bydgoskim (134,6 m²). Najmniejsze lokale przekazano w Toruniu (47,7 m²), Bydgoszczy (59,9 m²) oraz we Włocławku (60,5 m²).

Mapa 2. Mieszkania oddane do użytkowania według powiatów w okresie styczeń-luty 2019 r.

W lutym 2019 r. liczba mieszkań, na których budowę wydano **pozwolenia** lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym wyniosła 689 i było to o 8,1% mniej niż w analogicznym miesiącu ub. roku. Najwięcej pozwoleń, bo 55,0% ogólnej liczby, dotyczyło mieszkań indywidualnych.

W badanym miesiącu zwiększyła się w skali roku liczba **mieszkań, których budowę rozpoczęto** (o 52,5%, tj. do poziomu 578). Większość mieszkań, bo 63,1%, stanowiły mieszkania indywidualne.

Liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkań, których budowę rozpoczęto **w okresie styczeń-luty 2019 r.** kształtowała się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-II 2018=100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-II 2018=100
OGÓŁEM	1324	100,0	96,9	1047	100,0	102,6
Indywidualne ^a	700	52,9	110,1	536	51,2	155,4
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	624	47,1	87,8	491	46,9	76,8
Spółdzielcze	–	x	x	20	1,9	x

^a Realizowane na użytek własny inwestora. ^b Łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku.

Rynek wewnętrzny

W lutym 2019 r. w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano w ujęciu rocznym wzrost (w cenach bieżących) **sprzedaży detalicznej** (o 7,7%), natomiast spadek **sprzedaży hurtowej** (o 1,8%).

W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku wzrost **sprzedaży detalicznej** (zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) zanotowano m.in. w grupach farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny (o 40,3%) oraz pozostałe (o 22,6%). Największy spadek w ujęciu rocznym odnotowano w grupie meble, RTV, AGD (o 20,8%).

W porównaniu ze styczniem br. przychody ze sprzedaży detalicznej spadły o 2,0%. Największy spadek w skali miesiąca wystąpił w grupie prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 25,5%).

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	II 2019	I-II 2019	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w odsetkach	
OGÓŁEM^a	107,7	106,1	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	94,8	95,4	15,0
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	114,0	117,6	12,0
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	96,9	96,9	36,0
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	112,2	105,7	1,6
Farmaceutyki, kosmetyki i sprzęt ortopedyczny	140,3	139,8	6,8
Tekstylia, odzież, obuwie	118,1	108,0	2,2
Meble, RTV, AGD	79,2	77,2	1,2
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	109,6	113,7	2,4
Pozostałe	122,6	113,8	15,5

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

W okresie styczeń–luty br. sprzedaż detaliczna była o 6,1% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku, przy czym najwyższy wzrost wystąpił w grupie farmaceutyki, kosmetyki i sprzęt ortopedyczny (o 39,8%).

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych w lutym 2019 r. była niższa niż przed rokiem o 1,8% oraz o 3,6% niższa w porównaniu ze styczniem br., natomiast w przedsiębiorstwach hurtowych odnotowano odpowiednio spadek o 2,5% i o 3,2%.

W okresie styczeń–luty 2019 r. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zmniejszyła się o 2,0% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, a w przedsiębiorstwach hurtowych w tym samym okresie spadła o 1,7%.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw

W okresie od stycznia do grudnia 2018 r. polepszyły się wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw niefinansowych z terenu województwa kujawsko-pomorskiego w porównaniu z danymi z analogicznego okresu 2017 r. Przychody z całokształtu działalności zwiększyły się w większym stopniu niż koszty ich uzyskania, wzrosły wyniki finansowe brutto i netto, polepszyły się także wskaźniki rentowności.

Przychody, koszty oraz wyniki finansowe podmiotów objętych badaniem kształtowały się następująco:

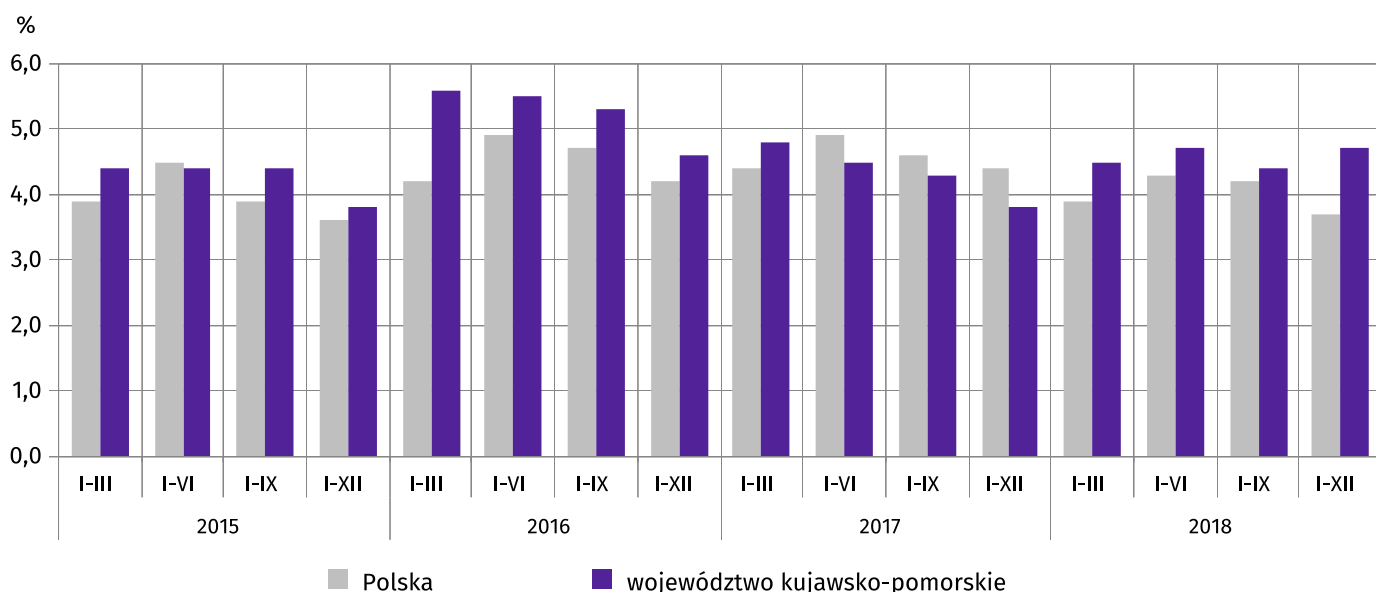
WYSZCZEGÓLNIENIE	I-XII 2017	I-XII 2018
	w mln zł	
Przychody z całokształtu działalności	100421,3	105299,5
w tym przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	98400,0	103420,2
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	96004,3	99423,9
w tym koszt własny sprzedanych produktów oraz wartość sprzedanych towarów i materiałów	93765,7	97583,2
Wynik na sprzedaży produktów, towarów i materiałów	4634,3	5837,0
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	-45,3	388,0
Wynik na operacjach finansowych	-172,0	-349,5
Wynik finansowy brutto	4417,0	5875,5
Wynik finansowy netto	3772,1	4925,0
zysk netto	4626,7	5530,2
strata netto	854,6	605,1

Przychody z całokształtu działalności w okresie styczeń-grudzień 2018 r. były o 4,9% wyższe niż w analogicznym okresie 2017 r., a **koszty uzyskania tych przychodów** — wyższe o 3,6%, co znalazło odzwierciedlenie w polepszeniu wskaźnika poziomu kosztów. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz koszty tej działalności były wyższe niż przed rokiem, odpowiednio o 5,1% i o 4,1%. W ujęciu wartościowym największy wzrost przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w skali roku odnotowano w największej z sekcji PKD, tj. w przetwórstwie przemysłowym. Ponadto wysoki wzrost odnotowano w handlu; naprawie pojazdów samochodowych oraz w budownictwie.

Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów był o 26,0% wyższy niż w okresie styczeń-grudzień 2017 r. i wyniósł 5837,0 mln zł. Wynik na pozostałej działalności operacyjnej wyniósł 388,0 mln zł (poprzednio minus 45,3 mln zł). Wynik na operacjach finansowych wyniósł minus 349,5 mln zł (minus 172,0 mln zł w okresie styczeń-grudzień 2017 r.).

Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 5875,5 mln zł i był wyższy o 1458,5 mln zł (o 33,0%) od uzyskanego w okresie styczeń-grudzień 2017 r. Obciążenie wyniku finansowego brutto podatkiem dochodowym zwiększyło się w skali roku o 47,4%, tj. do 950,5 mln zł. Zwiększyła się relacja podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych do zysku brutto — z 12,1% do 14,7% w okresie styczeń-grudzień 2018 r. **Wynik finansowy netto** ukształtował się na poziomie 4925,0 mln zł i był wyższy o 1152,9 mln zł (o 30,6%) w porównaniu z uzyskanym rok wcześniej. Zysk netto zwiększył się o 19,5%, a strata netto zmniejszyła się o 29,2%.

Wykres 13. Wskaźnik rentowności obrotu netto

W omawianym okresie zysk netto wykazało 80,1% badanych przedsiębiorstw (wobec 80,8% w okresie styczeń-grudzień 2017 r.). Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej kwocie przychodów z całokształtu działalności zmniejszył się z 89,1% do 78,6% obecnie. W przetwórstwie przemysłowym zysk netto odnotowało 80,7% przedsiębiorstw (w okresie styczeń-grudzień 2017 r. — 81,1%), a udział uzyskanych przez nie przychodów w przychodach wszystkich podmiotów tej sekcji stanowił 84,0% (rok wcześniej — 90,1%).

W okresie styczeń-grudzień 2018 r. odnotowano polepszenie większości podstawowych **wskaźników ekonomiczno-finansowych** badanych przedsiębiorstw. W skali roku wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności polepszył się o 1,2 p. proc. Wskaźnik rentowności sprzedaży produktów, towarów i materiałów wzrósł o 0,9 p. proc., a wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto zwiększyły się odpowiednio o 1,2 i o 0,9 p. proc. Wskaźnik płynności finansowej I stopnia zmniejszył się o 4,9 p. proc., a wskaźnik II stopnia zmniejszył się o 8,0 p. proc.

Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe podmiotów objętych badaniem kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	I-XII 2017	I-XII 2018
	w %	
Wskaźnik poziomu kosztów	95,6	94,4
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	4,7	5,6
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	4,4	5,6
Wskaźnik rentowności obrotu netto	3,8	4,7
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	30,2	25,3
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia	88,7	80,7

Najbardziej opłacalne rodzaje działalności w badanym okresie wystąpiły w sekcjach: budownictwo (wskaźnik rentowności obrotu netto wyniósł 10,8%), informacja i komunikacja (7,4%), przetwórstwo przemysłowe (6,7%) oraz zakwaterowanie i gastronomia (wskaźnik — 6,2%). Poprawę wskaźnika rentowności obrotu netto odnotowano, m.in. w sekcjach informacja i komunikacja (z minus 10,2% do 7,4% w okresie styczeń-grudzień 2018 r.) oraz budownictwo (z 3,1% do 10,8%).

Wartość **aktywów obrotowych** badanych przedsiębiorstw na koniec grudnia 2018 r. wyniosła 37122,1 mln zł i była o 6,7% wyższa niż w końcu grudnia 2017 r., przy czym wzrosła wartość: zapasów — o 16,3% i należności krótkoterminowych — o 5,2%, natomiast zmalała wartość inwestycji krótkoterminowych — o 6,9% a także krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (o 3,9%). W rzeczowej strukturze aktywów obrotowych zwiększył się w skali roku udział zapasów (z 37,4% do 40,8%). Natomiast spadł udział inwestycji krótkoterminowych (z 20,7% do 18,1%), należności krótkoterminowych (z 40,2% do 39,7%) oraz udział krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (z 1,6% do 1,4%). W strukturze zapasów wzrósł w skali roku udział towarów (z 39,5% do 40,3%), materiałów (z 27,8% do 28,5%) oraz półproduktów i produktów w toku (z 13,0% do 13,4% obecnie). Spadł natomiast udział produktów gotowych do ogółu zapasów (z 17,7% do 16,3%).

Zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) w końcu grudnia 2018 r. wyniosły 32228,5 mln zł i były o 8,3% wyższe niż przed rokiem. Zobowiązania długoterminowe stanowiły 17,5% ogółu zobowiązań (wobec 19,6% w grudniu 2017 r.). Wartość zobowiązań długoterminowych wyniosła 5655,2 mln zł i była o 3,2% niższa niż rok wcześniej. Zobowiązania krótkoterminowe badanych przedsiębiorstw wyniosły 26573,2 mln zł i w skali roku wzrosły o 11,1%, w tym zobowiązania z tytułu: podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń — o 25,2%, kredytów bankowych i pożyczek — o 11,3%, a z tytułu dostaw i usług — o 7,7%.

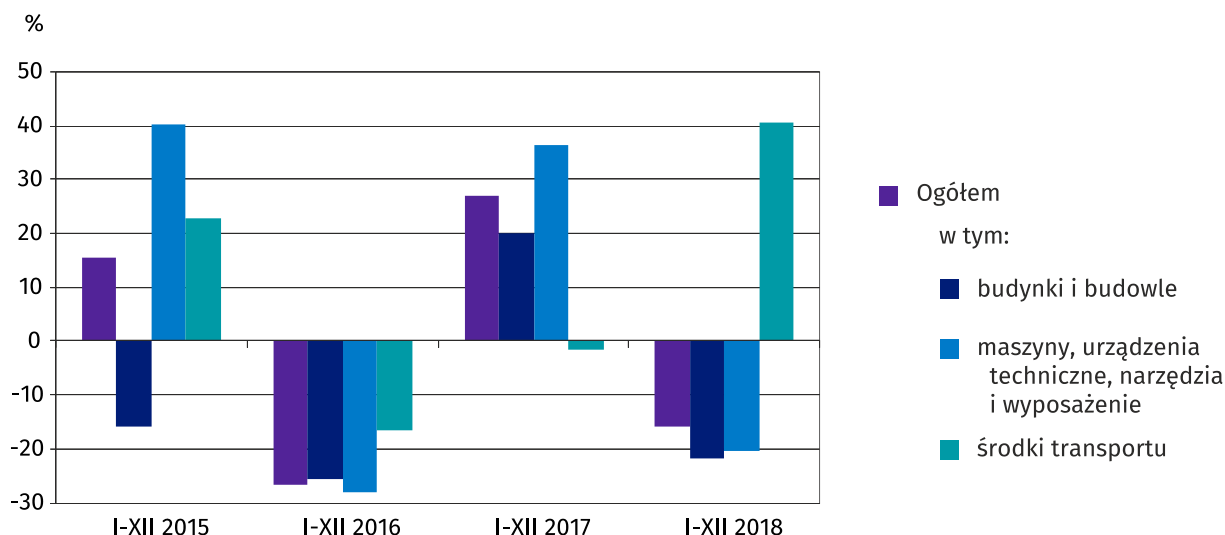
Relacja zobowiązań krótkoterminowych do aktywów obrotowych na koniec grudnia 2018 r. wyniosła 71,6%, wobec 68,8% rok wcześniej.

Nakłady inwestycyjne

Nakłady inwestycyjne zrealizowane od stycznia do grudnia 2018 r. przez przedsiębiorstwa województwa kujawsko-pomorskiego osiągnęły wartość — 3203,1 mln zł i były (w cenach bieżących) o 15,7% niższe niż w analogicznym okresie 2017 r.

Zmalały nakłady na zakupy — o 13,2%, przy czym nakłady na maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia i wyposażenie były niższe o 20,5%, a na środki transportu wyższe o 40,5%. Udział zakupów w nakładach ogółem wyniósł 73,0% (przed rokiem 70,9%). W skali roku zmalały również nakłady na budynki i budowle — o 21,7%.

Wykres 14. Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)
(wzrost/spadek w stosunku do roku poprzedniego)

Na spadek nakładów inwestycyjnych w stosunku do analogicznego okresu 2017 r. miały wpływ głównie sekcje: handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 13,5%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 10,2%). Największy wzrost nakładów inwestycyjnych w skali roku, bo 2-krotny, odnotowano w sekcji transport i gospodarka magazynowa. Wzrosły także nakłady m.in. w sekcjach: obsługa rynku nieruchomości (o 33,1%), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 20,8%) oraz budownictwo (o 15,2%).

W okresie styczeń-grudzień 2018 r. inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie: przetwórstwa przemysłowego (na które przypadało 65,4% ogółu poniesionych nakładów), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (12,4%), transportu i gospodarki magazynowej (5,2%) oraz dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji (5,1%). W strukturze nakładów według sekcji w porównaniu z analogicznym okresem 2017 r. najbardziej zwiększył się udział nakładów poniesionych przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność w przetwórstwie przemysłowym (o 4,0 p. proc.) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 3,0 p. proc.).

W okresie styczeń-grudzień 2018 r. rozpoczęto 1886 inwestycji, tj. o 11,9% więcej niż przed rokiem. Łączna wartość kosztorysowa inwestycji nowo rozpoczętych wyniosła 1431,4 mln zł i była o 29,8% wyższa niż w tym samym okresie 2017 r. Na ulepszenie (tj. przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację) istniejących środków trwałych przypadało 30,9% wartości kosztorysowej wszystkich inwestycji rozpoczętych (przed rokiem 28,3%). Wartość inwestycji rozpoczętych najbardziej wzrosła w skali roku (ponad 2-krotnie) w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja. Ponadto wzrost wartości kosztorysowej odnotowano m.in. w sekcjach budownictwo (o 91,1%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 25,4%). Spadek wartości wystąpił m.in. w działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości (o 36,1%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 22,0%).

Opracowanie merytoryczne

Kontakt:

www.bydgoszcz.stat.gov.pl

Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

tel: (+48 52) 366 93 90

@BYDGOSZCZ_STAT

ul. Ks. Stanisława Konarskiego 1-3

faks: (+48 52) 366 93 56

@GlownyUrzadStatystyczny

85-066 Bydgoszcz

e-mail: SekretariatUSBDG@stat.gov.pl

Powiązane opracowania

[Informacje o sytuacji społeczno-gospodarczej](#)

[Komunikaty i biuletyny województwa kujawsko-pomorskiego](#)

[Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa kujawsko-pomorskiego w 2017 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\)](#)

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy \(DBW\)](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Pojęcia stosowane w statystyce publicznej](#)

Wybrane dane o województwie kujawsko-pomorskim

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2018 r.													
B – 2019 r.													
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A	260,5	260,6	260,6	261,0	260,5	260,3	260,0	259,7	259,4	258,7	258,4	258,6
	B	265,6	270,5										
poprzedni miesiąc = 100	A	101,6	100,0	100,0	100,1	99,8	99,9	99,9	99,9	99,9	99,7	99,9	100,1
	B	102,7	101,8										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	102,4	101,9	101,7	101,6	101,5	101,3	101,1	101,1	101,0	101,3	100,8	100,8
	B	102,0	103,8										
Bezrobotni zarejestrowani (w tys. osób; stan w końcu okresu)	A	85,1	84,3	81,5	77,7	75,1	72,5	71,5	70,6	70,1	69,5	71,0	72,7
	B	76,7	75,8										
Stopa bezrobocia ^b (w %; stan w końcu okresu)	A	10,3	10,2	9,8	9,4	9,1	8,8	8,7	8,6	8,6	8,5	8,6	8,8
	B	9,2	9,1										
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	7727	7167	9101	7607	8103	8776	8422	8674	7272	7016	5695	4337
	B	7922	7451										
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A	16	16	13	12	12	11	11	12	13	13	15	24
	B	14	14										
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	A	3905,79	3881,57	4117,23	4037,50	4027,05	4111,87	4173,80	4115,82	4178,04	4220,65	4256,44	4370,49
	B	4207,69	4239,44										
poprzedni miesiąc = 100	A	95,4	99,4	106,1	98,1	99,7	102,1	101,5	98,6	101,5	101,0	100,8	102,7
	B	96,3	100,8										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	107,6	107,2	106,9	107,5	108,1	106,3	106,9	107,3	106,2	107,9	107,0	106,7
	B	107,7	109,2										
Wskaźniki cen: towarów i usług konsumpcyjnych ^c : analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	101,6	.	.	101,7	.	.	102,0	.	.	101,1
	B	.	.										

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. ^c W kwartale.

Wybrane dane o województwie kujawsko-pomorskim (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2018 r.													
B – 2019 r.													
Wskaźniki cen (dok.): skupu ziarna zbóż: poprzedni miesiąc = 100	A	99,1	98,3	101,2	100,2	100,5	102,2	101,9	107,7	105,3	101,8	101,5	101,4
	B	100,7	101,4										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	97,6	95,1	93,6	95,2	93,8	95,6	103,2	118,7	123,5	121,9	124,5	122,8
	B	124,7	128,7										
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt): poprzedni miesiąc = 100	A	99,1	102,1	97,6	101,5	101,3	99,5	96,4	102,0	99,4	99,7	100,3	103,1
	B	98,4	94,9										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	102,2	105,4	105,7	108,3	106,7	106,9	106,1	103,0	103,5	99,1	99,2	101,7
	B	101,0	93,9										
skupu żywca rzeźnego wieprzowego: poprzedni miesiąc = 100	A	92,5	106,2	103,6	95,1	98,6	105,7	100,7	104,5	95,8	94,0	95,8	99,0
	B	95,9	102,7										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	85,1	92,2	92,5	80,9	78,9	81,4	83,7	87,9	86,4	89,7	89,7	90,6
	B	94,0	90,8										
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta	A	6,8	7,2	7,6	7,3	7,2	8,1	7,7	8,0	7,0	.	.	.
	B	5,6	.										
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych): poprzedni miesiąc = 100	A	101,5	95,3	110,8	91,4	101,6	105,2	94,9	107,1	95,8	110,0	96,7	92,5*
	B	107,4*	94,1										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	114,4	109,5	103,5	111,6	108,2	111,0	109,2	110,2	104,4	105,3	101,8	100,3*
	B	106,1*	104,8										
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących): poprzedni miesiąc = 100	A	50,9	79,8	131,9	92,8	112,0	141,2	98,7	122,4	101,9	93,9	94,3	128,9
	B	41,2	91,3										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	205,9	141,2	113,9	119,4	118,1	131,0	148,8	153,1	151,8	117,7	105,4	110,6
	B	89,6	102,5										

^a Ceny bieżące bez VAT. ^b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Wybrane dane o województwie kujawsko-pomorskim (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2018 r.													
B – 2019 r.													
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	711	1281	1720	2150	2710	3248	3848	4333	4918	5740*	6235*	7097
	B	692	1507										
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	97,1	109,4	85,8	92,6	101,9	93,3	91,6	89,0	89,2	93,8*	89,7*	91,7
	B	97,3	117,6										
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących): poprzedni miesiąc = 100	A	85,8	97,5	122,7	96,3	96,5	100,3	104,3	98,4	96,7	115,8	95,5	100,9
	B	86,6	98,0										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,1	104,4	103,1	101,4	103,2	106,6	111,9	109,9	105,6	117,4	109,2	106,1
	B	107,2	107,7										
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b : brutto ^c (w %)	A	.	.	5,4	.	.	5,6	.	.	5,3	.	.	5,6
	B	.	.										
netto ^d (w %)	A	.	.	4,5	.	.	4,7	.	.	4,4	.	.	4,7
	B	.	.										
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^b (w mln zł; ceny bieżące)	A	.	.	484,1	.	.	1097,5	.	.	2013,7	.	.	3203,1
	B	.	.										
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	.	.	49,0	.	.	62,9	.	.	78,0	.	.	84,3
	B	.	.										
Podmioty gospodarki narodowej ^e w rejestrze REGON (stan w końcu okresu)	A	195368	195571	196009	196351	197399	198548	194342 ^f	195478	196196	196741	197235	197657
	B	198120	198776										
w tym spółki handlowe	A	17796	17882	17942	18035	18112	18208	14904 ^f	14989	15071	15140	15228	15300
	B	15407	15496										
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	1965	1963	1969	1965	1970	1975	1367 ^f	1371	1370	1373	1370	1373
	B	1380	1369										

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. ^c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ^d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. ^e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^f W lipcu 2018 r. wykreślono z rejestru REGON podmioty, które utraciły zdolność prawną na mocy art. 3 ustawy z dnia 28.11.2014 r. o zmianie ustawy o KRS i niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1924).

* Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej publikowanych.